

BREDASCHÉ

STAAT-, LETTERKUNDIG-

NIEUWS-

Woensdag

COURANT.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

15 Mei.

FRANKRIJK.

PARIS, den 12den Mei.

De *Moniteur* vermeldt heden de ratificatie van het tusschen Frankrijk en Mexiko gesloten traktaat. De uitwisseling heeft plaats gehad den 25sten maart.

Over New-Orleans heeft men voorts eene dagorder van den vice-admiraal *Baudin*, aan boord van het fregat *Nereide*, den 28sten maart gegeven. Daarin wordt gezegd dat de zaken beslist zijn en het doel der expeditie bereikt. Mexiko zou 3 miljoen fr. schade-loosstelling betalen aan de Franschen, die vorderingen hadden vóór den oorlog. Men had waarborgen gekregen voor de toekomstige veiligheid van personen en goederen; de schadeloosstelling voor de uit Mexiko verdreven Franschen zou nader worden geregeld; de fransche handel zou met die der meest begunstigde natien gelijk staan. Het fort St. Jean d'Ulloa zou in het begin van april worden terug gegeven. Het eskader zal dan op eenige schepen na, naar Frankrijk terugkeeren.

— Het officieel blad behelst ook een rapport aan den koning en eene circulaire van den minister van oorlog *Cubières* aan de luitenant-generaals, betreffende het aanleggen van een geschiedkundig register van elk regiment, waarin zal vermeld worden de oorsprong van het korps, de veldtogten door hetzelfde gemaakt, de schitterende daden door hetzelfde uitgevoerd, de belegeringen en veldslagen waaraan het deel genomen heeft, alsmede de afzonderlijke dapperheid bedrijven, en zulks om de overlevering van die regimenten die zich het meest onderscheiden hebben levendig te houden, en den nijd van anderen op te wekken.

— Met genoegen werd gisteren het gerucht verbreid, dat er nieuwe ministeriele onderhandelingen aangeknoopt en gevorderd waren om tot eene uitkomst te leiden. De 221 zouden den grondslag der nieuwe combinatie uitmaken, tot welke men de heeren *Passy* en *Sauzet* zou zien over te halen; maar de laatstgenoemden hebben op nieuw geweigerd deel van een kabinet uit te maken, waartoe de heer *Thiers* niet zou behooren. Het zeggen is, dat men zich aan het hof van de noodzakelijkheid overtuigd houdt, om een gemengd ministerie daar te stellen, maar de doctrinair en de 221 het overwigt in hetzelfde wil geven. De organen van het linker centrum beweren dat hun dit overwigt toekomt en dat zoo lang men slechts eenige, niet veel invloed hebbende leden, en niet de hoofden hunner partij in de combinatie opneemt, er geen ministerie tot stand kan komen.

De verkiezing van de leden der commissie voor het voorstel van den heer *Mauguin* heeft weder getoond, dat de kamer in bijna twee gelijke deelen verdeeld is; zij bestaat, behalve den president *Passy*, uit vijf leden van het linker centrum en vier van het rechter centrum. Uit dien hoofde vreesden sommigen dat het adres met welks onderzoek de commissie belast is, weder in dubbelzinnige terminen zal vervat zijn, zoodat hetzelfde niets beslissends zal houden, en dat de stemming de meerderheid op te maken.

Het *Journal des Débats* zegt, dat zoo het linker centrum de meerderheid in de commissie van het adres heeft, gelijk de zelfde organen beweren en dan ook werkelijk zoo is, vooral wanneer men den president *Passy* tot die zijde rekent, het zich gelukwenschen zou; zoo deze uitslag het linker centrum den moed gaf om het ministerie te aanvaarden. De gelegenheid was thans schoon; het linker centrum, gelijk het zegt, thans meester van het adres zijnde, had hetzelfde slechts het programma van den heer *Thiers* in het adres op te nemen, dan zou het in de kamer blijken waar de meerderheid was, en wierd het aangenomen, dan was alles afgedaan en beslist; immers de kroon had dit programma reeds aangenomen; deed de kamer het insgelijks, dan had men eindelijk eene meerderheid, waarvan alles afhing.

— Door den telegraaf heeft men hier de tijding uit Londen ontvangen, dat de combinatie van den heer *Peel* mislukt was, ten

gevolge van de vordering van dien staatsman dat eenige staatsdames uit de nabijheid der koningin verwijderd werden.

Men meent hier dat de weder aankomst van het ministerie *Melbourne* vooral zal afhangen van de beslissing, of de keus van den nieuwen president van het lagerhuis op een der leden van de behoudende partij of van den voortgang zal vallen.

Men heeft hier het gerucht verspreid, dat de britsche gezant lord *Granville* zijne demissie had gegeven terstond na den val van het ministerie *Melbourne*; zulks is tot nog toe onwaar bevonden.

— De Spaansche gezant is gisteren bij den koning ten gehoor geweest en heeft daarna een koerier naar Madrid gezonden. — Men zegt ook dat een ambtenaar van een der openbare ministerien met eene belangrijke zending naar Madrid moet vertrekken. — Uit Spanje worden heden geen nadere berichten medegedeeld.

— De Aartsbisschop van Kamerrijk is in het begin dezer maand overleden.

— Heden, uit hoofde van den Zondag, geene fonds-notering.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 11den Mei.

De erfgroothertog van *Saxen-Weimar* is den 7den op reis naar de Nederlanden en vervolgens naar Engeland gegaan.

— Den 2den dezer is te Brunswijk een groote optocht met fakkel ter eere van den hertog gehouden, om de blijdschap der burgerij over de onlangs gedane verklaring van Z. D. aan den dag te leggen, dat hij voornemens is zich binnen kort in het huwelijk te begeven.

— Op den 1sten dezer is de regerende groothertogin van Toskane te Florence gelukkig van een' zoon bevallen.

— Te Triest is den 3den het britsch oorlogschip *Pembroke* van 74 stukken van Ancona aangekomen, alsmede de stoomboot der Oostenrijksche *Lloyd Baron Eichhof*, brieven uit Konstantinopel van den 20sten en uit Alexandrie van den 17den April medebrengende. De berichten uit die beide plaatsen luiden weder oorlogzuchtiger dan de jongst vorige. Te Corfa lagen vijf engelsche oorlogschepen, die *Makha* eerst kort te voren vertrokken hadden. — Te Syra was den 25sten onverwacht de grieksche stoomboot *Ouo* verschenen, had het daar liggend detachement gendarmen aan boord genomen en was weder naar zee vertrokken. Door regstreeksche berichten uit Athene tot den 27sten April heeft men sedert vernomen, dat omtrent twee à drie honderd Mainotische roovers onverhoeds de stad Marathonsi overvallen en dezelve grootendeels uitgeplunderd hebben. Op het bericht daarvan heeft de grieksche regering dadelijk middelen in het werk gesteld om den euvelmoed der roovers te beteugelen. Eene kleine scheepsmagt van acht goeletten, twee korvetten en twee stoomboten werd uitgerust om de beschikbare troepen op onderscheidene punten aan boord te nemen. Intusschen was bij het afgaan der jongste berichten de tijding reeds te Athene ontvangen, dat de roovers, bevreesd voor de houding der primaten van de provincie Lakonie, reeds weder afgetrokken waren.

— Uit Odessa wordt van den 24sten April geschreven, dat het eskader onder den schout-bij-nacht *Artichoff*, uit vier linijschepen een fregat en eene gabarre bestaande, naar Sebastopol onder zeil is gegaan. — Het weder was in de jongste dagen te Odessa zachter geworden, maar 3 à 400 wersten noordelijker was de grond nog steeds met sneeuw bedekt en bleef de koude aanhouden.

— In het gouvernement Taurie had in de heft van Februarij een merkwaardig natuurverschijnsel plaats gehad. In het district Jalta was de eene helling van eenen berg aldaar afgezaakt en in zes dagen tijds tot vijftig vademmen ver voortgeschoven, waardoor tevens in een nabij gelegen dorp groote verwoestingen werden aangericht.

NEDERLANDEN.

BREDÁ, den 14den Mei.

Z. Exc. de gouverneur der provincie Zuid-Holland, graaf van der Duyn, wordt in den loop dezer week uit Stuttgart te 's Gravenhage terugverwacht.

Aan den generaal-majoor *van Boecop* is, op zijn daartoe gedaan verzoek, op grond van zijnen langdurigen diensttijd en vele veldtogten, pensioen toegelegd.

Tot adjutant bij den generaal-majoor *Bagelaar*, opperbevelhebber der vesting Bergen-op-Zoom, is benoemd de kapitein *P. Pistorius*.

— Uit Apeldoorn wordt van den 12den het volgende gemeld:

» Gisteren avond omstreeks half tien ure ontstond in deze gemeente een felle brand in de aanzienlijke en sedert de laatste jaren aanmerkelijk uitgebreide papier-fabriek genaamd *Waterloo*, toebehoorende aan de heeren *van Gerrevink* en *van Delden*: de fabriek-gebouwen, pakhuizen, bergplaatsen, molens, enz. zijn tot den grond toe afgebrand, met al de daarin zijnde gereedschappen en koopmansgoederen, onder welke laatste meer dan 4000 riemen gemaakt papier. Men begroot de schade op 35 à 40,000 gulden; ruim 80 menschen, dagelijks in de fabriek arbeidende, zijn door dezen ramp eensklaps zonder verdiensten.

» Door de werking van drie brandspuiten en het afslaan van water uit de bovenbeek zijn de vlammen dezen morgen ter drie ure gestuit en de aangrenzende woongebouwen behouden gebleven. — De oorzaak van den brand schijnt te moeten worden gezocht in onvoorzigtigheid der werklieden met brandende tabakspijpen. — De ijver der brandmeesters *Broekhoven*, *Gerrissen* en *van Baaren* wordt zeer geroemd. — Zoo wel de gebouwen als koopmansgoederen zijn gelukkig tegen brandschade verzekerd.

— In de *Rotterdamsche Courant* leest men het volgende:

» Naar men verneemt, is reeds in de maand December van het vorig jaar door eenige gegoedde ingezetenen dezer stad een adres aan den Koning ingediend, ten einde concessie te erlangen om voor deze stad eene brug over de rivier de Maas te mogen leggen. Een bepaald plan van deze brug moet echter nog niet zijn ingediend; de adressanten hebben aan Z. M. alleen voorgeslagen om na voorloopige concessie eene prijsvraag hiertoe uit te schrijven voor alle binnen- en buitenlandsche bouwkundigen, terwijl zij zich verbonden om het best gekeurde ontwerp eerst aan Zr. Ms. oordeel te onderwerpen. De noodige gelden zouden door eene naamlooze maatschappij bijeen gebragt worden, terwijl een te heffen tol de renten zou moeten opleveren. Dit adres, in den aanvang van dit jaar in handen van het Stedelijk Bestuur alhier gesteld, om berigt, consideratie en advies, moet nu wederom bij het hooger Staatsbestuur aanhangig zijn.

» Eene onmiddellijke verbinding van Rotterdam met den zuidelijken Maasoever zou volgens bovengenoemd adres belangrijke voordeelen aanbrengeu; de zoo noodige gronden tot uitbreiding dezer stad zijn aan die zijde der rivier in overvloed te vinden; terwijl de handel en het verkeer met dat gedeelte van Zuid-Holland zeer bevorderd zouden worden. Het adres zou onder anderen inhouden; dat de scheepvaart langs de stad in geene deele afgesloten zou worden, naardien de adressanten zich verbinden om voor alle schepen een doortogt in de brug zelve te behouden. Intusschen is door een onbekende eene naamlooze brochure uitgegeven, in welke het belang van eene verbinding dezer stad met het Eiland Eijendoord betoogd wordt, waarbij tevens eene teekening gevoegd is, hoedanig deze daargesteld zou moeten worden. Men verzekert echter dat deze naamlooze schrijver geheel vreemd is aan het ingediende adres, en dat de adressanten geenszins van voornemen zouden zijn om het daarin voorgedragen plan te volgen.

— Z. M. heeft aan *A. de Lornay*, te Parijs, domicilium gekozen hebbende bij *C. C. Uhlenbeck* te Amsterdam, een octrooi voor den tijd van tien jaren verleend, op de invoering in dit Rijk van eene nieuwe wijze om papier, tonwerk, weefsels en passementen uit de vezelachtige deelen van zekere planten te vervaardigen.

— Z. M. heeft de plaatselijke besturen te Winschoten en Koovorden gemagtigd, het eerstgemelde tot de heffing eener plaatselijke belasting op het gemaal, overeenkomstig een door Hoogtlenzelve vastgesteld tarief, en het tweede tot het heffen eener plaatselijke belasting op het geslagt, onder bepaling omtrent de teruggave daarvan bij uitvoer, alles almede volgens geauresteerd tarief.

— Het Departement van Binnenlandsche Zaken is gemagtigd om voor de dienst der beide stoomwerktuigen van den Zuidplas te doen aanbesteden eene leverantie van 2,600,000 ponden steenkolen.

In de vorige week heeft vorst *Leopold* eene deputatie uit leden van de kamers van koophandel van Gent, Brugge, Ostende en IJperen ontvangen, om hare bezwaren in te brengen tegen het met Frankrijk gesloten handelstraktaat, en tegen het ontwerp om den Schelde-tol door de geheele natie te doen betalen. » Het is te hopen — dus wordt uit Brugge in het verslag van deze zending geschreven — dat deze poging met eenen goeden uitslag zal bekroond worden, en dat de wetgeving alvorens dit noodlottig traktaat te ratificeren, en deze nieuwe contributie te stemmen, waarvan de stad Antwerpen alleen de voordeelen zou trekken, terwijl geheel België

zijne maritime nijverheid zou zien te gronde gaan en genoodzaakt zijn zou tot zijn eigen ondergang mede te werken, alvorens dergelijke acten aan te nemen, de ingebragte of nog in te brengen bezwaren grondig onderzoeke.

— Voor zijn vertrek uit België heeft de generaal *Magnan* bij eene dagorder, uit Hasselt den 10den gedagteekend, aan de troepen kennis gegeven van zijn besluit om de belgische dienst te verlaten. Hij zegt daarin, dat hij naar België was gekomen, om voor de onafhankelijkheid van dat land te strijden, en de nederlaag van 1831 te helpen wreken; dat echter de vrede zijne verwachting verijdeld heeft, en hem dus niets anders overschiet, dan naar zijn vaderland weder te keeren; zullende hij echter, indien eenmaal een wezenlijke oorlog, in weêrwil der thans gedane opofferingen om dien te vermijden, ontstond, zich weder aan het hoofd der Belgen komen plaatsen. Overigens zwaait de generaal *Magnan* aan de belgische soldaten hoogen lof toe, zoo wel voor hunne krijgshaftige stemming, als ook vooral voor de gelatenheid, waarmede zij, aan de bevelen van hooger hand gehoorzamende en de oorblazingen van woelgeesten verachtende, in den laatsten tijd den loop der zaken hebben afgewacht.

— Het belgisch bewind heeft de acte van beschuldiging tegen *Bartels* en *Kals*, met de bijlagen in octavo-formaat ter meer algemeene verspreiding doen drukken.

— Het onweder der vorige week heeft in den omtrek van *Bou-vignes*, nabij Namen, groote verwoestingen aangerigt; verscheidene woningen en tuinen zijn ingestort door den geweldigen stroom die van die hoogten afstortende, alles in zijne vaart medesleepte; de weg naar Dinant was door een en ander zoo oversteelt geworden, dat de gemeenschap afgebroken was.

Uit Londen wordt van eergisteren den 12den geschreven:

» Gisteren ochtend liep het gerucht, dat lord *Melbourne* aan de Koningin verklaard had zich niet met het daarstellen van een nieuw Ministerie te willen inlaten, doch spoedig bleek dit eene opwaardeheid te zijn, en na een zeer langdurigen kabinetsraad, die eerst des avonds tegen zes ure gescheiden is, vernam men daarentegen, dat lord *Melbourne* aan het hoofd van het bestuur blijft. Men verwacht morgen in beide Huizen van het Parlement alle bijzonderheden omtrent het op gisteren voorgevallene te vernemen. Ook gelooft men dat alsdan het Parlement gadjourneerd zal worden tot tijd en wijle de noodige schikkingen zullen gemaakt zijn.

— Men wilde te Londen dat het verblijf van Z. K. H. prins *Hendrik* der Nederlanden aldaar langer zal duren dan eerst het plan geweest is.

— De Russische Troonopvolger en prins *Hendrik* de Nederlanden hebben woensdag de Abdij van *Westminster* bezigtigd, en vervolgens de gevangenis van *Tothillfields* bezocht. Toen hun hier een aantal lieden aangewezen waren, die om kleine schulden in hechtenis zaten, gaf de Grootvorst terstond aan een der edellieden van zijn gevolg bevel, het door hen verschuldigde uit te betalen, opdat zij dadelijk op vrije voeten zouden kunnen gesteld worden. Verder zijn nog verschillende brijtingen dien dag door de beide Vorsten bezocht, en is door den Grootvorst eene gift van honderd ponden sterling aan de parochieschool van *St. George* in *Hanover-square* geschonken.

— Volgens de jongste berigten uit *Bombay*, tot den 24 Maart, had sir *H. Fane* het opperbevel over de engelsche landmagt in Oostindie weder op zich genomen, dewijl zijn ontslag niet aangenomen was. Het leger had met vele moeilijkheden en ontberingen te worstelen en maakte slechts langzame voortgangen. Aan den kant van *Bismah* hadden de zaken een vreedzamer aanzien verkregen, te meer uit hoofde aldaar binnelandsche oneenigheden bestonden, die het te onwaarschijnlijker maakten dat men zich aan een oorlog met Engeland wagen zou. *Seinde*, een der hoofden van de opstandelingen, had zich aan de engelsche autoriteiten onderworpen, hetwelk hoop gaf dat op den Indus geene verdere vijandelijkheden gepleegd zouden worden.

— Ter Londensche beurs van den 11den waren genoteerd: 3 pCt. gec. 93 drie achtste; Ned. 2½ pCt. 56½; 5 pCt. 102½; Spanje 19¼; Portugal 21¼.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (13 Mei) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 56, drie zestiende; dito 5 pCt. 102½; Kanab. 27 vijf zestiende; Amort.-Synd. 95¾; ¼; dito 3½ pCt. 79½; Handelsm. 179 drie achtste, ¼, ⅙; O. Indie 5 pCt. 98½; Haarlemsche Spoorweg 109; Ardoins 18½, ⅙, ⅙; oude Russen 104½; Colamb. 19¾.

TE HUUR:

Drie BENEDEN-KAMERS en eene KEUKEN; drie BOVEN-KAMERS en eene KEUKEN, en een Groote TUIN met VRUCHTBOOMEN beplant, gelegen op de Ginnekestraat te Breda. Te bevragen bij G. W. RIJKEN, Wijk A, No. 512; op de Grootte Markt.